

Міністерство освіти та науки України
Національний університет харчових технологій

**Міжнародна наукова конференція,
присвячена 130-річчю
Національного університету
харчових технологій**

**«Нові ідеї в харчовій
науці – нові продукти
харчовій промисловості»**

13-17 жовтня 2014 року

Київ НУХТ 2014

Аспекти дослідження взаємозалежності показників збалансованості та самозабезпеченості споживання основних продуктів харчування в Україні

О.А. Лисенко

Національний університет харчових технологій

Проведений регресійний аналіз взаємозалежності таких індикаторів збалансованості споживання основних продуктів харчування та показників самозабезпеченості основними продуктами харчування на основі статистичних даних за 2005-2013 рр. [1] показав, що найгірша ситуація в Україні склалася у забезпеченні населення плодами, ягодами та виноградом. Показники самозабезпеченості достатньо сильно залежать від обсягів власного виробництва, збільшення якого призводить до зменшення частки експорту в загальному фонді споживання.

Самозабезпеченість м'ясом та м'ясопродуктами залежить в першу чергу, від обсягів власного виробництва, але має слабку залежність від імпортованої більш дешевої продукції та на пряму залежить від зростання обсягів експорту. Споживання молока та молочної продукції відбувається, в основному, за рахунок власного виробництва, тобто зростання споживання даного виду продукту залежить від зростання обсягів вітчизняних виробників за умов зниження споживчих цін на даний вид продукції.

Стосовно такого виду продукції як овочі та баштанні виявлено, що між досліджуваними показниками збалансованості та самозабезпеченості практично відсутній зв'язок, крім достатньо сильного оберненого кореляційного зв'язку між обсягами експорту та власним виробництвом: тобто зростанням обсягів питомої ваги експорту продукції в фонді споживання призводить до зниження споживання продукції, виробленої вітчизняними виробниками. Тобто на споживання даного виду продукції має достатній позитивний вплив попит на вітчизняному ринку. Така ж ситуація склалася і зі споживанням яєць та яйцепродуктів.

За такими видами продуктів харчування як цукор та цукромісткі продукти, олія та оліємісткі продукти, картопля, зернові та зернобобові культури, споживання яких відповідає граничним нормам, які були розроблені МОЗ України [2], виявлені такі взаємозалежності між показниками збалансованості та самозабезпеченості продуктами харчування. Виробництво цукру та картоплі практично повністю орієнтоване на попит споживачів внутрішнього ринку, про що свідчать виявлені слабкі кореляційні зв'язки між імпортозалежністю, питомою вагою експорту в фонді споживання та показниками збалансованості. В свою чергу, зростання обсягів експорту як олій і оліємістких продуктів, так і зернових та зернобобових культур призводить до помірного зниження обсягів споживання даних видів продукції, що свідчить про переваги продукції вітчизняних виробників на внутрішньому ринку.

Література

1. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Наказ «Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України» від 02.03.2007 №60 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум. : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738.